

יאיר ניצני מרים גבה

הנרות הללו מה זה מדליקים

רק אם תקפידו על משמעת אכילה בחנוכה, תוכלו להימנע מלהגיע לפורים כשאתם מחופשים לפיל

איור: טל לזר

אם אתם סובלים כרגע ממיחושים באזור הקיבה, זה לגמרי הגיוני. אחרי שישה ימי סופגניות, סביר שהכד הקטן כבר הפך לכאב בטן גדול.

בניגוד לחגים אחרים, כמו ראש השנה או פסח, שבהם המפגש המשפחתי מנוקז לערב אחד, בחנוכה מדובר באירוע מתגלגל, שנמתח על פני שמונה ימים רצופים, שכל אחד מהם אמור להתמלא בתוכן – משפחה, חברים, שירים, טקס הדלקת נרות יצירתי – ובעיקר פחמימות.

בשמו של החג, חנוכה, כבר מסתתר רמז למהותו האמיתית של החג, שהרי בשינוי קל של אותיות (שבוודאי חל בטעות מהעייפות שהפילו הסופגניות על אבותינו) ברור שחנוכה מגיע מהשורש חנ"ק, המתאר את מה שעלול לקרות למי שיגזים עם הסופגניות והלביבות. לעומת זאת, אם תקפידו על משמעת אכילה, תוכלו להימנע מלהגיע לפורים כשא-תם מחופשים לפיל.

סוגיית איכות הסופגנייה היא מורכבת. פעם הכל היה פשוט: הרבר היחיד שהיה מותר למלא בסופגניות היה ריבה, והמחיר היה נמוך ואחיד. היום כל מיני קונדיטוריות הפכו את הסופגנייה למעדן גורמה שדוחפים לו מזרקים בשלל טעמים – משמפניה ורודה עד קוויאר שחור, שמלבד כאב בטן יגרמו לכם גם לפשיטת רגל. לכן, מומלץ להסתפק בקניית סופגניות פשוטות וזולות, ולתרוץ את העניין בכך ש"ככה תאכלו פחות ותורו לי על זה בשלב הצרבת".

יש גם את אופציית הלביבות, שמשום מה נחשבת לאופציה האיכותית והבריאותית של מאכלי החג, למרות שבינינו, מדובר בתפוח אדמה מוטוגן בשמן עמוק ומכוסה בשכבה של סוכר. אם אתם באמת רוצים לשמור על הבריאות, תמציאו ותאכלו סופגניות קינואה (אם כי זה נשמע לי משהו שלא הייתי מאחל גם לאנטיביוטיקה).

הגס של חנוכה הוא ששמן שהיה אמור להספיק ליום הסי-פיק לשמונה ימים, אבל היום אנחנו מבינים שיותר מדי שמן זה לא טוב, ושבגלל "גס פך השמן" בסוף החג כולנו נראים פח אשפה. כדי לחנך את הדור הצעיר לתזונה בריאותית, ייתכן שצריך לשנות את שם המאורע ל"אסון פך השמן". בהתאם, כדאי לעדכן גם את סיפור החג: היוונים הר-שעים ניסו לכפות על בני ישראל לאכול גירוס וסופלקי, אבל המכבים, שלא היו מוכנים למות על קידוש השמן, נלחמו בהם, ובעזרת "גס פך הסויה" ו"גס פך הספירולונה" מספר הקלוריות שהיה אמור להספיק ליום אחד הספיק לשמונה ימים תמימים.

מופעי חנוכה

ככל שאני יודע, אין במקורות היהודיים אוכור למונחים "פס-טיגל", "ציפי שביט" ו"טל מוס-רי". למרות זאת, אחד המנהגים המקובלים של החג הוא מופעי חנוכה. בשיטוט לא מעמיק גיליתי עשרות מופעי חנוכה, שרובם אין שום קשר לחנוכה, חוץ מזה שהם מפרפרים את ההורים כמו סביבון.

את המופעים מפארים שמות של זמרים, שחקנים וכוכבי רשת, שגורמים לך להרגיש בן 90 – כולל "מני ממטרה" או "ענבלי בא לי" (או בכינוי של ההורים – "ענבלי בא לי שהילד יישאר פה ואני אלך הביתה ואדפוק שז").

גם רמי לוי נכנס לענף, ובניגוד לרעיון שלי, שיעלה את "הקוסם מארץ עוף", הפיק הצגה בשם "עולם האגדות", שבה משתתף גם גיבור ילדותי קופיקו, שלמיטב זיכרוני לא קשור לשום אגדה קלאסית ידועה. אני ממליץ לרמי ולחברים משיווק השקמה להציג במחלקת הממתקים את "אוליבר טוויסט".

מעות חנוכה

בניגוד לעבר, הילדים כבר לא ממתנים לחנוכה כדי לבקש כסף. הם מבקשים ומקבלים כסף בכל יום בשנה ובכל שעות היום, ובמקום מעות חנוכה משלמים עם הכסף של ההורים בביט או בביתקוין. כנראה אף אחד מהילדים של היום לא שמע את המילה מעות, ומכיוון שהם רגילים לקבל כסף, ובסכומים גבוהים, הם בטוחים שמדובר במאות חנוכה.

המכבים

כמו הרבה סמלים, גם גיבורי העל של העם היהודי הם כבר לא מה שהיה פעם. היום כבר לא תשמע אנשים אומרים סתם "מכבים", מקסימום מכבים ירדעות.

המכבים של מכבי ת"א בכדורסל כבר לא ממלאים אותנו בגאווה ומריצים אותנו לרחוץ עירומים בכיכר, ומרבים לה-פסיד אפילו ליריבים מיוון. אפילו השם מכבי, שבעבר סימל אומץ, גבורה ורוח לחימה, מזוהה היום בעיקר עם קופת חולים, חיסונים ובריאות שתן.

כדי לעדכן את המותג, כדאי לחבר את המכבים לגי-בורי העל של ימינו. גל גדות, תגלם את מרים החשמונאית, ובן המשפחה החדש של כולנו, קוונטין טרנטינו-פיק, יביים את הגרסה הקולנועית החדשה של סיפור חנוכה: "מכ-בים חסרי כבוד".

בנוסף, כדאי לשקול מחדש את ליהוק האויבים בסיפור. בתקופה הזו, שבה רובנו נופשים בקיץ ביוון, מתבשמים מאוון ונהנים ממוזיקה יוונית של סרנגה או סטאלוס ואורן חן, קשה לשכנע את הדור הצעיר שהיוונים הם אויבים אכזריים. ייתכן שהגיע הזמן להחליף את היוונים בטורקים.

באנו חושך לגרש

בנוסף לתכנון אירוח הדלקת נרות, עליך להזהר לכל הפוך האירוע לארוחת ערב שתיפול על כתפך העצלות.

לכן מרבים לזמן את הדלקת הנרות לאזור חמש אחר הצהריים, בתקווה שהמוזמנים יבינו את הרמז ויסתלקו בחזרה לפני שעת האוכל.

מצד שני, אם האורחים הם אנשים רגישים פחות וע-צלנים יותר, התחלה מוקדמת מדי עשויה לגרור אירוע שיימשך שעות ארוכות מדי. בכל מקרה, אם תדאג לכמות מספקת של סופגניות, לא ייוותר אדם שירצה לאכול עוד משהו אחר כך.

הדלקת הנרות היא הזדמנות מצוינת לשלוף מהמחסן את החנוכיות היצירתיות שילדיך הכינו מפקקים של בקבוקים ומפחיות בתקופת גן הילדים. אם הם עדיין צעירים, כדאי להחמיא להם, אבל לא יותר מדי, אחרת הם עוד עלולים להתפתות לקריירה של אמנים פלסטיים.

חנוכה נקרא גם חג האורים – ולא חג האורות, שנשמע יותר כמו מבצע במחסני חשמל. היום אנחנו מבינים שהדלקת הנרות והלפידים אינה ירידותית לסביבה ועלולה לתרום להתחממות הגלובלית ולהצית שריפות.

בנוסף, בבתים רבים עלולים להתגלות קשיים בהדלקת הנרות, מכיוון שכבר אין גפרורים בשום מקום. הפתרון יכול להיות בדיגיטציה של החג – במקום חנוכייה, אפ-ליקציה של חנוכייה באיפד תאפשר להדליק את הנרות באמצעות נגיעה במסך, ואת "מעוז צור" כל בני המשפחה המסועפת ישירו דרך הסקייפ, בלי שכולם יצטרכו להתאסף בבית אחד ולהתלונן על הפקקים בדרך.

סוב סוב סוב

כפי שאפשר להבחין, אנשי השיווק החשמונאים של חג החנוכה ירו לכל הכיוונים ולא חסכו בגימיקים. נרות, חנו-כיות, סופגניות, שירים, לפידים, מעות חנוכה והסביבון הבלתי נלאה.

המאכזב בכל עניין הסביבון הוא פתרון חידת האותיות נ.ג.ה.פ, שנכתבו כנראה על ידי ברוך ג'מילי החשמונאי. גם כאן, אפשר לעדכן את משמעות האותיות לעידן של ימינו ולהחליף אותן ל"נבטי גרנולה היו פה".

חג שמח. ●

yairn@israelhayom.co.il